

POLICKÉ STĚNY

Krajinný okrsek č. 1

Výměra okrsku	1398 ha
Zájmové obce	Police n. Metují (397 ha), Machov (474 ha), Suchý Důl (544 ha)
Typologie dle ZÚR	Krajiny skalních měst, lesní krajiny, lesozemědělské krajiny
Základní popis	Krajina determinovaná výraznou geomorfologií terénu zalesněných pískovcových skal. Jedná se o hraniční okrsek, který zahrnuje linii Příkrá stráž - Polické stěny (Božanovský Špičák, Signál) – Lhotecký Šefel. Tento krajinný okrsek, po staru nazývaný krajinou skalních měst, je charakteristický minimem zástavby a jasnou převahou zásadních přírodních, krajinářsko-estetických a v neposlední řadě i kulturních (jmenovitě archeologických) hodnot.

Vlastní krajina dle ÚSK KHK	Broumovsko
Katastrální území	Pěkov (7 ha), Hlavňov (166 ha), Hony (205 ha), Nížká Srbská (0,001 ha), Bělý (338 ha), Machovská Lhota (136 ha), Suchý Důl (312 ha), Slavný (232 ha)
Platná ÚPD	ÚP Police nad Metují 2014, rozpracovanost ZČ.1 ÚP Police nad Metují, ÚP Machov 2008, ZČ.1 ÚP Machov 2011, ÚPO Suchý Důl 2001, změna č. 1 ÚPO Suchý Důl 2008
Zpracované komplexní pozemkové úpravy	k. ú. Suchý Důl - ukončena 2001, k. ú. Slavný - ukončena 2002

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ)

Podmínky pro uspořádání krajiny (vztah sídlo krajina)	Krajinný okrsek jako souhrn partií několika obcí zahrnuje zalesněné a současně vrcholové partie Broumovských stěn po celé východní hranici ORP a současně mimořádně cenné lokace Polických stěn. Sídla se zastavěnými částmi nejsou přítomná, jen ojedinělé lokace bez rozvoje (Hvězda) nebo s minimálním záměrem (Řeřišný). Velmi cenné až nejcenější krajinné pozice pro turistiku s potenciálem vyhlídkových míst do dalekého okolí.
Využití ploch	Rozvoj v krajinném okrsku je v podstatě beze změn, resp. ojedinělou změnou (BV v Řeřišném), omezen jen na investice do turismu bez staveb, tedy harmonicky k přírodním kvalitám prostředí. Posilování parkovacích možností přímo v území okrsku v záměrech neumožněno, resp. umožněno mimo okrsek s docházkou v dostupných obcích (např. Suchý Důl – Slavný, event. Machovská Lhota) i z východní strany Broumovských stěn. Území krátce příčně protnuto silnicí II/303 na Honském sedle a infrastrukturním koridorem nad Třešňovou roklí, případné další infrastrukturní zátěže jen sdruženě přes tato místa.
Podmínky pro turismus a rekreační využití krajiny	Turistický potenciál území je třeba regulovat a stanovit podmínky pro hlavní turistické cíle. Nové aktivity turistického ruchu omezeně připustit, vždy však při zachování autenticity přírodního prostředí, tedy vždy bez zásahu do ceněných poloh skalní oblasti i do okolních přírodních kulís prostředí. Aktivity pobytové, tedy spíše turistického a nestavebního charakteru. Turistické využití včetně počtu cest je prioritou, jedná se o velmi citlivé území, které potřebuje spíše stabilizaci.
Ochrana přírodních hodnot	NPP Polické stěny – postupovat dle schváleného plánu péče. EVL Broumovské stěny a PO Broumovsko – postupovat dle SDO a plánu péče CHKO. Mimo maloplošná zvláště chráněná území se jedná převážně o lesní porosty. Tyto plochy v rámci ÚPD konzervovat jako nezastavitelné území. Nezastavitelnost a převaha přírodních prvků i procesů je prioritou řešeného okrsku.
Ochrana kulturních a historických hodnot	Kulturní potenciál obcí krajinného okrsku patří ke středním až vyšším, což je statisticky dáno zejména množstvím nemovitých kulturních památek v jejich intravilánech. Avšak i v nezastavěné části území obcí Police n. Metují, Machov a Suchý Důl, tvořící rozhodující část předmětného okrsku, se vyskytují četná území archeologických nálezů II. kategorie. To vše – spolu s potřebou ochrany estetických hodnot a krajinného rázu – posiluje tendenci omezovat novou výstavbu na minimum. Okrsku dominují hodnoty přírodní, přičemž hodnotou je i možnost je navštívit a vnímat spolu s dálkovými krajinnými výhledy. Ojedinělé stopy hmotného

	<p>kulturního dědictví je rozhodně třeba plnohodnotně zachovat (např. lokalita Hvězda).</p>
<p>Ochrana estetických hodnot a krajinného rázu</p>	<p>Zachovat přírodní charakter území a zajistit ochranu významných vyhlídek do Broumovské kotliny.</p> <p>Vedení vysokého napětí protínající území ve směru na Martínkovice dále vizuálně neposilovat. Případné nutné vedení technické infrastruktury slučovat do stávajícího koridoru.</p> <p>Jedná se o území s nejvyšším stupněm ochrany (I pásmo) krajinného rázu (Vorel et al. 2010):</p> <p>V pásmu I nelze novou výstavbou, přestavbou nebo změnou využití území měnit existující charakteristické a cenné vizuální vztahy zástavby a krajinného rámce včetně existujícího vztahu zastavěných a nezastavěných ploch. Nelze tudíž vytvářet nové plochy či skupiny zástavby – nová zástavba dotváří urbanistickou strukturu na volných plochách uvnitř zastavěného území bez vlivu na vizuální obraz sídla.</p> <p>V pásmu I není možná výstavba v okrajových částech existující zástavby, v pohledově exponovaných polohách a v polohách, kde by došlo ke změně existující siluety zástavby a přechodu zástavby do krajiny.</p> <p>Nová výstavba nebo změna využití území nesmí snížit význam přírodních prvků a struktur krajiny v krajinné scéně.</p> <p>V rámci KPÚ pečlivě vybírat páteřní komunikace vyžadující penetraci s ohledem na fragmentaci krajiny.</p> <p>Neumísťovat výškové stavby (větrné elektrárny, zesilovače, vysílače, rozhledny, aj.).</p>
<p>Podmínky pro zlepšení vodního režimu</p>	<p>Vytváření územních podmínek (nezastav. území) v rámci vodoteče Židovky a okolí.</p> <p>V rámci ÚPD prověřit možnost revitalizovat toky v území a odstraňovat drenáže v pramenných oblastech, vyhledat a stabilizovat plochy pro vznik tůní.</p>
<p>Podmínky protierozní ochrany a ochrany ZPF a PUPFL</p>	<p>Zemědělská půda v okrsku se rozprostírá zhruba na 23 ha, což činí okolo 1,5 % výměry celého okrsku. U téměř 98 % půdních bloků je evidována kultura trvalý travní porost.</p> <p>Nové zastavitelné plochy je doporučeno situovat mimo půdy s nejvyšší produkční schopností. Tyto plochy je nutno vymezovat v souladu s § 55 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu a § 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. V případě realizace záborů zemědělského půdního fondu a vymezování nových zastavitelných ploch je doporučeno vymezovat tyto plochy takovým způsobem, aby docházelo k co nejnižší fragmentaci zemědělského půdního fondu. Důležité je především zamezit vzniku podměračných ploch, které nejsou z hlediska dalšího zemědělského užívání účelně využitelné.</p> <p>Lesní porosty mají v rámci okrsku zcela dominantní roli. Lesy tvoří cca 1327 ha, což činí téměř 95 % výměry celého okrsku. Z hlediska kategorizace mají nejvýraznější zastoupení lesy ochranné a hospodářské. Z hlediska podrobnějšího popisu lesních ekosystémů zcela dominují jehličnaté hospodářské lesy. Významnější zastoupení mezi 50 a 60 ha mají také bučiny, listnaté hospodářské lesy a smíšené hospodářské lesy. S výše uvedeným členěním koresponduje rovněž klasifikace dle smíšenosti, dle které sahá zastoupení jehličnatých lesů k 97 %. Z hlediska souboru lesních typů má v území nejvýraznější zastoupení kamenitá kyselá jedlová bučina, skeletová smrková bučina, kyselá jedlová bučina a svěží jedlová bučina. Z hlediska potenciální přirozené vegetace lze v území identifikovat především bikovou bučinu a dále spíše marginálně montánní smrkové bory a smrčiny na balvanitých rozpadech a bučiny s kýčelnicí devítilistou. Z hlediska lesních vegetačních stupňů je v okrsku nejvýznamněji zastoupen pátý – jedlo-bukový a šestý – smrko-bukový lesní vegetační stupeň.</p>

	V případě realizace záborů pozemků určených k plnění funkce lesa a vymezování nových zastavitelných ploch je doporučeno vymezovat tyto plochy takovým způsobem, aby docházelo k co nejnížší fragmentaci lesních porostů – pozemků určených k plnění funkce lesa. Důležité je především zamezit vzniku podměrečných ploch, které nejsou z hlediska dalšího hospodaření účelně využitelné a zároveň představují potenciální riziko z hlediska snížení jejich ekologické hodnoty. Při zalesňování zohlednit ochranu krajinného rázu. Ne pravidelné tvary lesa na stávajícím ZPF.
Podmínky pro zlepšení biodiverzity a ekologické stability	Jedná se území ekologicky stabilní a málo fragmentované. Převážná část okrsku spadá do regionálního biocentra Ostaš – Hejda – Rovný (RBC 528) a jádrové zóny Biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Zachovat stávající stav.
Podmínky pro využití brownfields a míst se zvýšenou ekologickou zátěží	V rámci krajinného okrsku se brownfieldy nenachází. V okrsku nelze dle ÚAP ORP Náchod identifikovat žádné lokality s plochami starých ekologických zátěží. Lze konstatovat, že v rámci tohoto okrsku není nutno stanovovat podrobnější doporučení z hlediska starých ekologických zátěží.

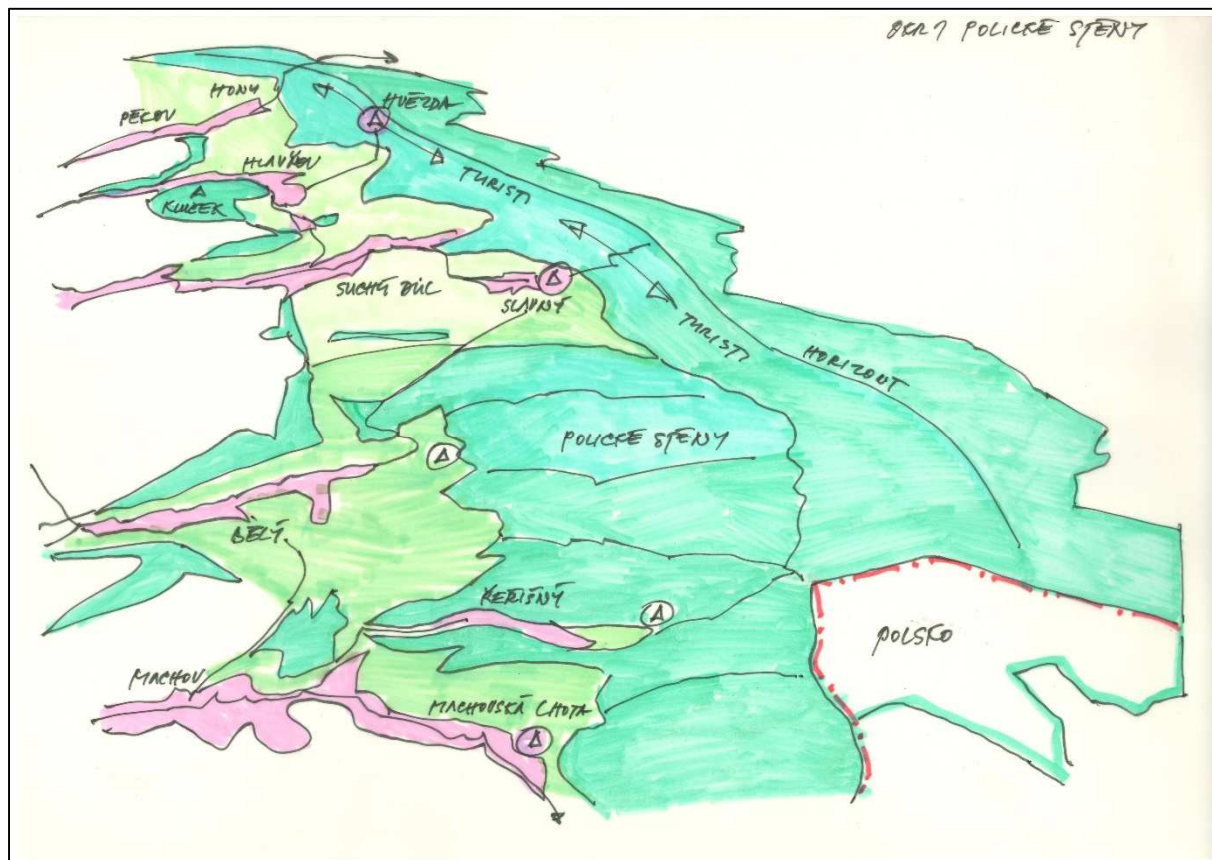
RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ (VEŘEJNÁ SPRÁVA, SPRÁVCI ÚZEMÍ, VLASTNÍCI)

Doporučení pro zlepšení vodního režimu	<p>Zajistit ochranu fungující retence v nivách toků v sevřených údolích a realizovat dílčí opatření pro zlepšení hydromorfologické struktury toků a niv. Údolní nivu je nutné respektovat jako významnou plochu pro rozliv vod při povodňových stavech a jako lokalitu s významným biologickým a ekostabilizačním potenciálem, chránit před zastavěním. Podpořit PBPO snížením kapacity koryta revitalizací a formou zvýšení kapacity rozlivů do údolní nivy, které se podílí na transformaci povodňových průtoků. Dále chránit pramenné oblasti toků ve skalních městech.</p> <p>Na plochách polí a trvalých travních porostů zvážit funkčnost a význam starých melioračních investic, které jsou v mnoha případech již kontraproduktivní i pro konvenční zemědělské hospodaření. Cílem je přinést do ploch zemědělské krajiny plochy mokřadů, tůní a revitalizovaných drobných vodních toků či historických melioračních struh sloužících ke zpomalení odtoku.</p>
Doporučení pro zemědělství	<p>Vzhledem k zastoupení zemědělské půdy v okrsku, která je majoritně reprezentována trvalými travními porosty, nejsou z hlediska zemědělství a protierozní ochrany navržena žádná podrobnější doporučení a opatření. Vzhledem ke skutečnosti, že dominantní část okrsku zasahuje do I. a II. zóny CHKO Broumovsko, lze konstatovat, že je nutno podřídit hospodaření požadavkům ochrany přírody a krajiny. Požadavky pro hospodaření v CHKO Broumovsko s akcentem na protierozní ochranu jsou uvedeny níže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachovávat stávající funkci luk a pastvin, jejich přeměna na ornou půdu je možná pouze ve výjimečných případech, • pastvu provádět v souladu s ekologickou únosností pozemků, tzn. nepřekračovat výši přípustného stavu zvířat, aby nedocházelo k ohrožení pozemků erozí, • diverzifikovat biotopy v krajině, zejména zachovat křovinné biotopy, remízy, lesní lemy, meze, • podél vodních toků zachovat pruh TTP minimálně v šířce 5–10 m podle erozního ohrožení, resp. v celé šíři funkční nivy nebo prvku ÚSES.

	Podrobnější požadavky na realizaci zatravnění nebo protierozních opatření technického charakteru nejsou v tomto okrsku stanoveny.
Doporučení pro lesní hospodářství	<p>Vzhledem ke skutečnosti, že dominantní část okrsku zasahuje do I. a II. zóny CHKO Broumovsko, je nutno podřídit hospodaření v lesních porostech požadavkům ochrany přírody a krajiny. Menší část CHKO se nachází rovněž ve III. zóně CHKO Broumovsko. Požadavky na hospodaření v jednotlivých zónách jsou uvedeny v bodech níže:</p> <p>Lesy v I. zóně budou plnit převážně mimoprodukční funkce. V I. zóně budou cíleně pěstovány porosty stanovištně původních dřevin (v závislosti na stanovištích zejména listnáče, jedle, ale na stanovištích jejich přirozeného výskytu i borovice lesní a smrk ztepilý). Geograficky nepůvodní druhy se prakticky nebudou vyskytovat, s výjimkou modřínu opadavého se s jejich dalším využitím neuvažuje. Lesní porosty budou smíšené (jednotlivě nebo skupinově), druhově, věkově a prostorově diferencované, s vysokou ekologickou stabilitou. Při obnově lesních porostů se bude maximálně využívat přirozená obnova stanovištně původních dřevin, ve vhodných podmínkách budou při obnově využívány výběrné principy. V lesích bude běžně zůstat část odumřelého dřeva různých dimenzí pro udržení biodiverzity. Dřeviny a jejich zastoupení budou při umělé obnově voleny podle přirozených dřevinných skladeb. V části I. zóny (vybrané části NPR) budou lesy ponechány samovolnému vývoji včetně neprovádění nahodilých těžeb a výsadeb dřevin.</p> <p>Ve II. zóně budou pěstovány druhově bohaté, věkově a prostorově diferencované lesní porosty tvořené alespoň cca 40–60 % stanovištně původními dřevinami. Bude převažovat přirozená obnova porostů, na obnovních sečích budou ponechávány výstavky stanovištně původních dřevin. Náseky, příp. holé seče se budou používat zejména při přeměnách porostů s nevhodnou druhovou skladbou. V bukových (příp. jiných listnatých) porostních typech se při obnově porostů nebude snižovat zastoupení stanovištně původních dřevin. Ve smrkových porostech bude cíleně pěstován zvýšený podíl stanovištně původních listnáčů a jedle, aby se zvýšila jejich ekologická stabilita. V lesích bude zůstat část odumřelého dřeva. Při obnově budou pro udržení biodiverzity ponechávány jednotlivé stromy (případně jejich skupiny) do fyzického rozpadu.</p> <p>Ve III. zóně budou lesy obhospodařovány běžným způsobem. Budou pěstovány porosty produkčně významných geograficky původních druhů, zejména smrk ztepilý, borovice lesní, buk lesní s příměsí dalších stanovištně původních druhů zajišťující jejich větší odolnost proti kalamitám a ekologickou stabilitu. Porostní skladba i struktura bude zjednodušená. V závislosti na ekologických nárocích dřevin a stanovištních podmínkách se bude uplatňovat přirozená i umělá obnova.</p> <p>Z hlediska těžebně-dopravních technologií bylo v rámci okrsku identifikováno několik porostů, ve kterých je doporučeno aplikovat specifické těžebně-dopravní technologie. Tyto lesní porosty jsou zřejmé z mapových příloh územní studie krajiny.</p>
Doporučení pro tvorbu ekologicky stabilní krajiny	<p>Jedná se o ekologicky stabilní území s převahou lesních pozemků v rámci regionálního biocentra Broumovské stěny. Zajistit prostupnost a realizaci lokálního ÚSES podél horního toku Židovky v lokalitě Řeřišný.</p> <p>Postupovat dle plánů péče o CHKO Broumovsko a MZCHÚ. Omezit lety s drony přes tato území.</p> <p>Stávající aleje a stromořadí doprovázející silnice a polní cesty udržovat a dosazovat. Minimálně formou výsadby stromořadí v rámci zemědělské krajiny je možno vymezit zaniklé části Vambeřické cesty. Formou solitérní výsadby podpořit a akcentovat dochované drobné sakrální památky.</p>
Doporučení pro prostupnost krajiny	Migrační prostupnost bioty: Migrační prostupnost velkých savců je zachována – jedná se o jádrové území s potenciálem pro úkryty zvěře. V rámci tohoto okrsku je

	<p>prioritní ochrana přírodních hodnot a biotopů zvláště chráněných druhů. Zachovat stávající stav.</p> <p>Odstranit překážky na vodních tocích, nahradit např. skluzy.</p> <p>Lidská prostupnost: V území již nezvyšovat počet stezek, turistických tras či lesních svážnic. Území ponechat ve stávajícím stavu. Upřednostňovat účelové komunikace v rámci chystaných KPÚ.</p>
Ostatní doporučení	<p>Turistika: Nezvětšovat kapacitu parkoviště u chaty Hvězda. Případné přílišné zátěže území řešit okamžitě legislativními prostředky.</p> <p>Staré ekologické zátěže – vzhledem ke skutečnosti, že v okrsku nebyly identifikovány žádné staré ekologické zátěže, není z tohoto hlediska nutno stanovovat žádné specifické doporučení.</p>

SCHÉMA KRAJINNÉHO OKRSKU

FOTODOKUMENTACE

Panorama výhledu na Martínkovice ze Slavenské vyhlídky (Broumovské/Polické stěny)

Vyhlídky Božanovský Špičák

Vysoké vedení přes NPR Broumovské stěny

Pohled na Stolové hory z Božanovského Špičáku

Křížek na Vambeřické poutní cestě

Pánův kříž

NPR Broumovské stěny

